

Ristirahva Pühapäevalehes 1880 ilmunud sõnumid Samara kubermangu põhjapoolsetest eesti asundustest. Samara kubermang: Samara kreis (praegune Samara oblasti Koški rajoon): Baltika, Estonka, Bõkovka, Šabalovka (Sabali), Lohuküla (Sredna Bikowka). Eestlaste laulupidu Baltika külas. Peeter Pint. Joosep Pint. Tulekahju Pinti majas, arvatav süütamine. Kuritahtlikud ähvardused seoses Joosep Pint'i laulatusega. Joosep Pint'i ja tema pruudi L. M. laulatus. Digiteeris A. Aule, kirjaviis muutmata.

Ristirahva Pühapäevaleht (nr. 44), 2. november 1880, lk. 347

Samaarast, kaks kirja.

Järeltulewad kirjad on meile Samaara kreisist tulnud, kuna need Eestlased, kelle näljahäda kergituseks oleme armu-andisid korjanud, 500 wersta lõuna poole Nowousenski kreisis elavad.

Esimene kiri kuulutab meile nende Laulu-pidust: Sel käes olewa, meie armsa keisri 25 aastase walitsuse juubeli aastal on mitmes paigas wene riigis linnades ja maal rõõmsad laulupidud rohke osawõtmisega ärapeatud saanud. Tähtis päew oli kõige riigi alamatele ka 26mal Augustil — keisri kroonimise püha. Seda päewa on ka siin Samaara kreisi Eestlased pidulikult pühitsenud. Selle wastu on need Eestlased oma pisukest jõudu mööda ennast aegsaste walmistanud. Noored mehed 15 meest heitsid 2 koolmeistri soowimise peale meeste laulu kooriks kokku ja õpised hoolega mitmed nelja healega koori laulud sega kooriga. — 26mal Augustil, keisri kroonimise päewa homikul tõttasiwad igast Eesti külast inimesi Baltika kooli toa juure, kus piduplats oli walmistud, mida 2 pidu lippu kaunistasiwad, sest muid ehtesid, nii kui lillesid, siin kohas ei ole wõimalik saada. Ka Baltika ja Estonka külade peremehed pidu rõõmu tunnistuseks olid omad majad lippudega ehitanud, mis kaunis oli näha. Kellu 10 hakkas harilik Jumala teenistus Palwe majas, selle lauluga: Oh anna tuhat keelt sa mulle. Jumala teenistust kaunistasid Bikowka segakoori lauljad oma koolm. juhutamise al mitme koori lauluga ja lõpetuseks laulis Baltika oma segakoor üht kena laulu.

Pärast lõunat kel 3 hakkas kontsert meeste kooriga peale kooli toa ees platsi peal. Laulud, mis kolmes jaus said lauldud, on järgmised: Eks mo kohus tänu teha; Jesus wahemees; Palwe laul; Kindla lootuse laul. Selle wahel pidas Bikowka koolm. kõnet laulust ja laulmisest. —

Siis said lauldud: Laulu wõim; Laula ja õiska; Waese lapse laul ja Homik ja prius. Selle wahel pidas kõnet Baltika koolm. meie armulise keisri 25 aastase walitsuse tähtsaist tegudest. — Lõpetuseks sai hüütud, Hurra! ja selle peale keisri laul Eesti keeli ja wene keele kolm korda üle lauldud, kus wahete wahel lauljad ja kõik koos olijad suure waimustusega Hurra, hüüdsiwad. Siis said weel lauldud: Wene sõa laul, Rõõmus meel, Silma wesi. — Selle wahel said ka kodumaa Eesti sugu wennad mälletud ja elada lastud, mitme kordse lauluga: Naad elagu! — ja lõpetuseks lauldud: Laulu pidu õhtu. Õhtul oli pidusöök, kus

weel mõni kõne peeti Eesti lauljate, koolmeistrite, wõõrmündrite ja kõige auusa Eesti meeste ja naeste terwiksid joodi. Sel wiisil sai se tähtis õhto rõõmuga ja ka kena lauludega kuni kellu 12 wiidetud ja wiimaks weel keisri laul lauldud, mis järele kõik ossaõwtjad rõõmuga igaüks oma koju poole läksid. — Armsad Eesti sugu wennad ja õed? Teie saate oma kodumaal kül tihti seesugusid pidusid näha, aga meil siin kaugel Wenemaal olli se esimene ja soowida oleks, et se mitte wiimseks ei jääks. Siin saab kl tihti kuula wene külades nende joogi päiwil uulitsa ehk jooma laulusid, aga mitte ilusaid koori laulusid: Õitsegu ja kaswagu Eesti laul!

Teises kirjas räägitakse *Tule kahjust*.

Endise rõõmu ja auusa asja järel on mul üks paha ja kaebduse wäärt asi kõnelda, mis ühtlase ka hirmus on. — 10mal Augusti kuu päewal põles Sabali külas Peter Pint'i elumaja kõige eeskojaga puhtaks ära ja kõik riided ja majakraam ka, öö aeg oli, abi ruttu ei saand. Kaks wana inimest olid kodu, kes koerte haukumise pärast unest ärkasid, kui tuli ja esikus põles, ja ise pool alasti aga eluga wälja peasesid. Pere poeg, noormees, oli paar wersta maad kodust eemal õitses. Kunni rahwa kokku tulemiseni läks tuli wägi suureks, et palju abi ei saanud teha; muud kui üks ilma kattuseta ligi seisaw elaja laut ja heina rõuk (kuhi) mis jo põlesid, said suure waewaga kustunud, et hoopis ära ei põlenud. Ilus, uus wärwitud aknatega ja ustega elumaja, üks keeltega orel (harmonium) mis 300 rubla maksis ja muu maja kraam läks kõik tuhaks. — Kahju arwatakse 1500 rubla. Ja seda arwatakse, et üks kuri noor inimene on põlema pannud. Tunnismärgid on: et tuli wäljastpoolt warju räästa alt põlema läinud, ja enne põlemist üks nimeta kiri noort meest tulega oli ähwardanud. Pärast põlemist, kui se kahjukandja noormees hakkas naest wõtma ja sai esimest korda maha kuulutatud, siis leiti Sredna Bikowka külas üks kirri, mis salaja wõõrmündri toa nurka oli pandud. Ses kirjas oli koolmeistrit wäga kõwaste ähwardatud, et kui peaks weel Joosep Pinti (see on nooremehe nimi) ja L. M. tema pruudi, edespidi maha kuulutama, siis saab temale sedasama (tuld) sündima, mis Joosep P. 10mal Augustil tunda saanud. Koolmeister ei pannud esite seda suurt tähele ja kuulutas weel teist korda, aga siis tulid weel teist 2 kirja ilma nimeta, selsamal näul muud kui teisel teel. Seal oli kirjutud: kui J. P. oma pruudi L. M. maha ei jätta waid teda naeseks wõttab, siis saawad edespidi jälle ärapõletud. — Et nüüd suurem kahju tulemata jääks, ei kuulutanud koolmeister neid 3mat korda mitte enam. Aga J. P. ei tahtnud ähwardamisest mitte hoolida, wõttis oma pruudi kaasa ja sõitis Samaara linna õpetaja juure ja sai ilma keelamata laulatud. — See kurjategija ja ähwardaja ei ole weel awalikuks saanud, et kül tema jälgi oleme otsinud. Andku Jumal, et see üleannetu hukka läinud loom awalikuks saaks ja oma palga leiaks. Hirmus häbemata ja kole on see töö, mis üks kuri inimene on teinud ja see peaks ristirahwale ehmatamiseks ja häbiks olema, kui sedasugust kuulewad! — Armsad laste wanemad, walwake oma laste üle ja waatke järele, mis teed nemad käiwad. Aga teie noored mehed, ristirahwa pojad, waadake ette, et kurat teid oma wõrku ei kisu ja igaweste hukka ei saada.